

Üç Boyutlu Tasarım

Öğr. Gör. Sinem Kirdemir

1. HAFTA

DRAPE VE DRAPAJIN TANIMI

Drapaj kelimesinin aslı Fransızcadan alınmıştır. Giysilere yapılan çeşitli büzgüler, pilile anlamına gelen drape, ‘draper’ sözcüğünden türetilmiştir.

Drape, kumaş üzerindeki her türlü kıvrım ve katlamalara verilen addır. Bu kıvrımlar büzgü veya serbest pililer ile oluşur. Drape bol giysilerde vücut üzerinde, vücudun hareketleriyle kumaşa kendiliğinden de oluşabilir. “ Drapaj doğrudan vücut veya manken üzerinde model özelliğine göre yumuşak kağıt veya herhangi bir kumaşa bolluklara ve kuplara dikkat edilerek yapılan çalışmadır.”

Drape konusu yüzyıllar boyu gerek resim, gerek heykel sanatı, gerekse giyim sanatında önemli bir yer teşkil etmektedir. Drapaj Türkçe kökenli bir kelime değildir, dilimize Fransızcadan gelmiştir. Giysilerde kullanılan çeşitli büzgüler, pililer, verilen şekiller ve bolluklar anlamına gelen drape (draper) kelimesinden türetilmiş bir sözcüktür

Giysi tasarımı açısından drapaj: tasarlanmış bir modelin insan vücudu veya cansız manken üzerinde kullanılacak materyalden oluşturmasına denilir. Drapaj tekniği giysi uygulamasını yapan kişiye bir heykeltıraş gibi üç boyutlu çalışma olanağı sağlar.

Kalıp çıkarma yöntemleri;

Bilgisayar sistemi ile kalıp çıkarma

Biçki sistemi ile elde kalıp çıkarma

Hazır kalıplardan (Patron yardımı) ile kalıp çıkarma

Drapaj yöntemi ile kalıp çıkarma

Hazır Giyim Üzerinden Kalıp çıkarmak

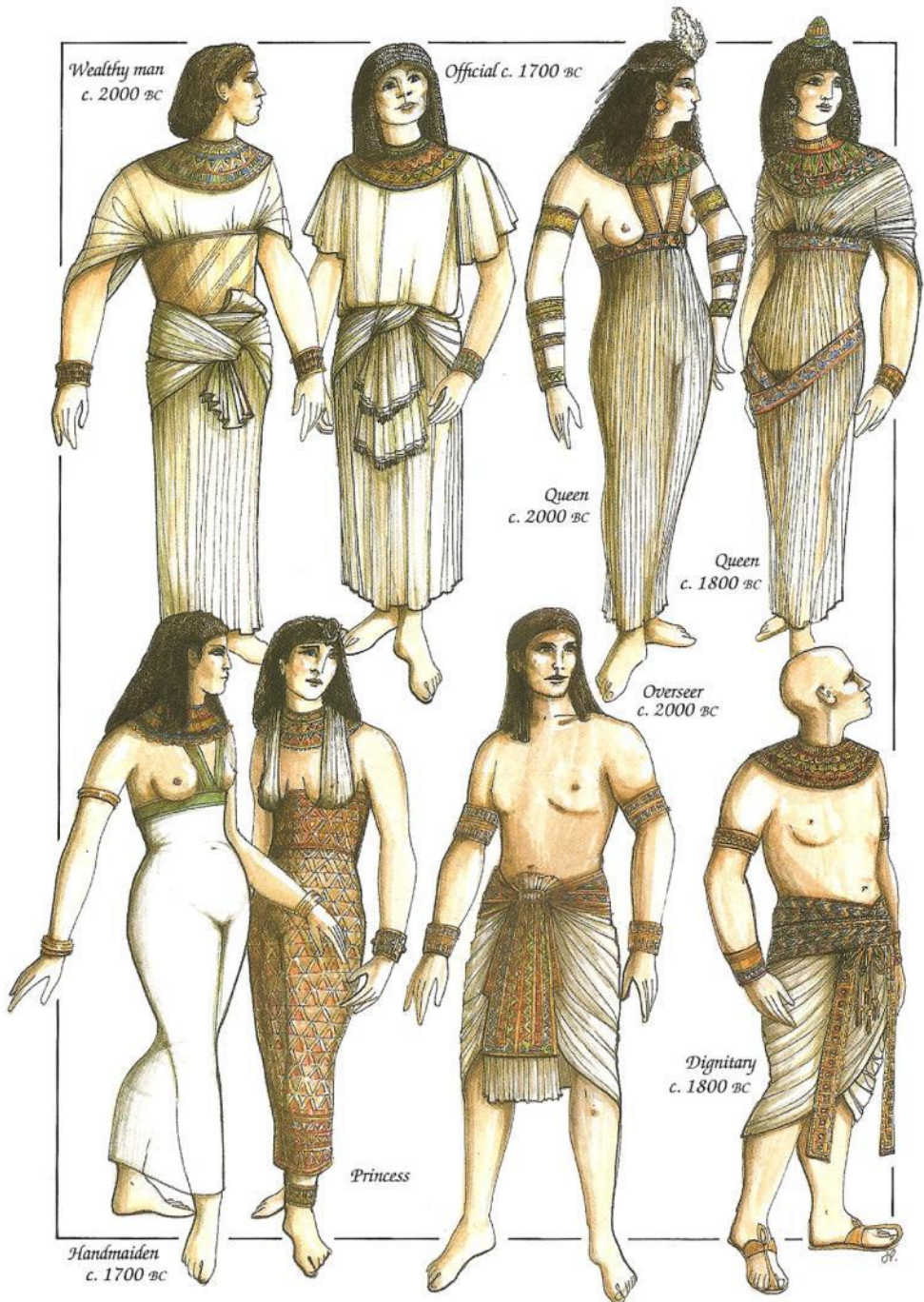
Pratik yöntemle kalıp çıkarma

Drapaj, giysi kalıbı çıkartma yöntemlerinden biridir. Bu yöntem ile giysinin tümü veya belirli bir kısmı vücut veya manken üzerinde kumaş veya mulâj kâğıdı ile oluşturulup daha sonra kalıp haline getirilir. Drapaj çalışmaları ile vücut üstünde kumaşın sarışı ve düşüşü en iyi şekilde elde edilebilir. Bu sebeple giysi tasarımında uygulayıcıların sıkça kullanıldığı bir yöntemdir. Bu yöntem tasarımcıya kumaşın olanaklarından en iyi şekilde faydalanma fırsatı sunar. Böylelikle tasarımcı, kumaşa dokunup, hissederek ve tasarımlarını daha doğru bir şekilde oluşturabilir.

TEMEL KAVRAM BİLGİSİ

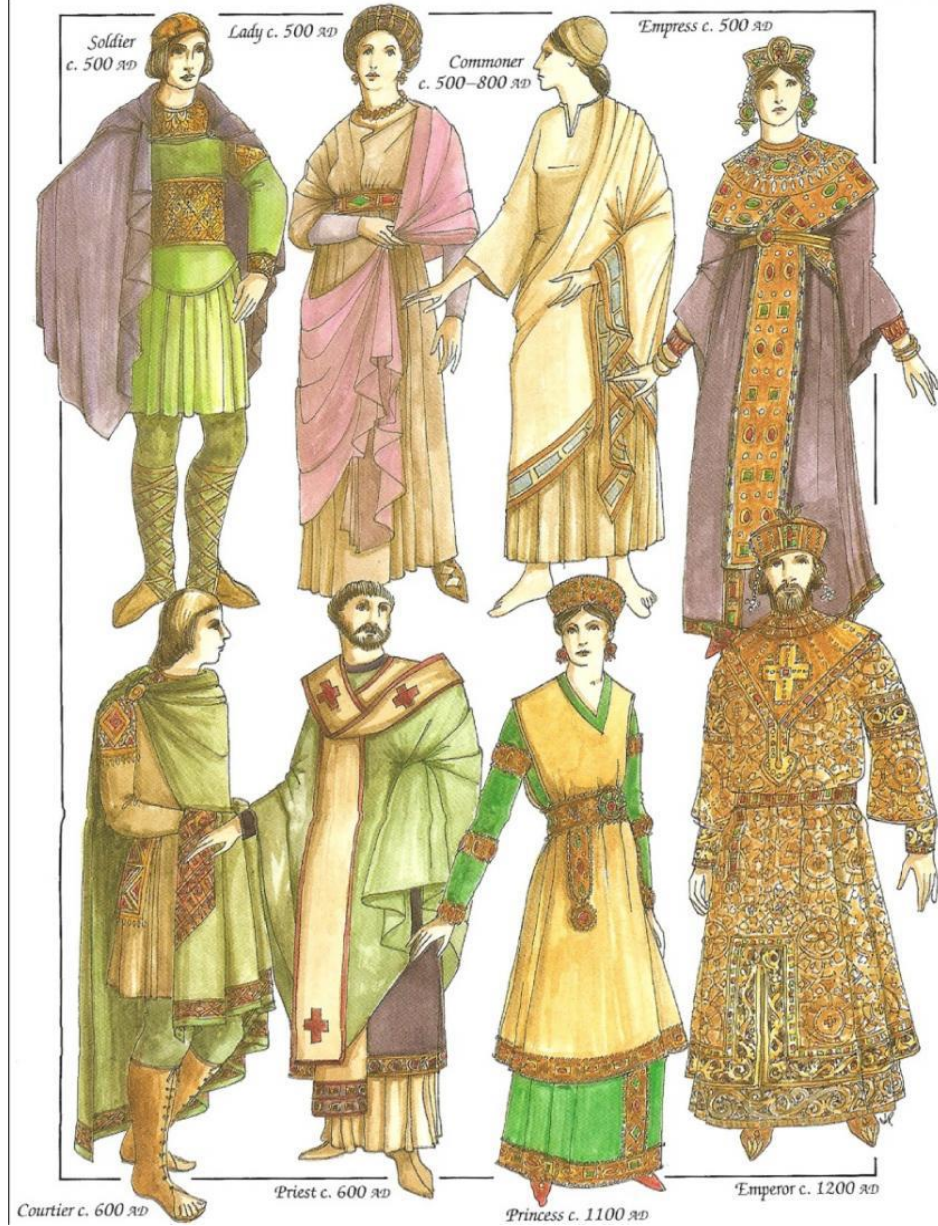
ANCIENT EGYPT c. 2000-1700 BC

BABYLON AND ASSYRIA c. 1200-500 BC

ANCIENT GREECE c. 440-400 BC

Antik
Yunan,Roma,
Hitit,iyonlar,
Bizanslarda

TEMEL KAVRAM BİLGİSİ

Moulage

- Bir şeyin kalıbını alma

Drape

- Kumaş büzme/kıvrıma/toplama

Draping (fiil)

- Kumaşla kaplamak
- Kumaşı şekillendirmek

<http://onlinedictionary.datasegment.com/>

www.aculpture.forumactif.com

<http://www.pinterest.com/pin/36310340721438396/>

<http://thequiltingclass.com/post/2055360443/draping-and-moulage>

DRAPAJIN MODA TASARIMINDAKİ YERİ

Kariyer tanımı

Ürün hacmi

(Fiyat/kalite)
hedef grupları

Yaratıcılık
Düzeyi

Tercih edilen
Kalıp
Hazırlama
Yöntemi

DRAPAJ TEKNİĞİNİN ÖNEMİ

- Figür tipi ve şekline uygun üç boyutlu kalıp hazırlama,
- Yaratıcı kalıp hazırlama ,
- Tasarıyı ürüne direkt dönüştürme ,
- Ürün varyasyonu geliştirme,
- Model-vücut oranı-denge ve uyum arasındaki ilişkiyi aynı anda görme,
- Model-malzeme ve aksesuarı estetik açıdan ilişkilendirme

Drapajın Faydaları

1. Prova yapma yeteneğini geliřtirmek
2. Bir modeli analiz etme yeteneğini geliřtirmek
3. Bitmiř giysi görünümü kazandırmak
4. Modele katkıda bulunmak

DRAPAJ GEREKTİREN DURUMLAR VE ÖZELLİKLERİ

Drapaj yöntemi ile çalışılan drapeli giysiler geçmişte olduğu gibi günümüzde de özel çalışma gerektiren durumlarda kullanılmaktadır. Her giysi modeli için drapaj yapmaya gerek yoktur. Özellikle günümüzde hazır giyim sektöründe bu yöntem çok fazla kullanılmamaktadır, çünkü hazır giyim sektöründe üretimi yapılacak giysiler çok karmaşık özelliklere sahip değildirler, genellikle iki boyutlu olarak kâğıt üzerinde ölçülere göre hazırlanan kalıplarla giysi modelleri hazırlanmaktadır. Bunun aksine ısmarlama (Haute couture) giyimde, moda evleri; gelinlik, nişanlılık ve abiye elbise gibi tek üretilen ve değişik model özelliği gerektiren giysilerde çoğunlukla drapaj yöntemi ile bu giysileri oluşturmaktadırlar. Kumaşı çok özel ve pahalı giysilerde orijinal kumaştan önce bu kumaşa benzeyen bir başka kumaştan giysinin drapajı yapılır, yeni model bu kumaştan müşterinin istediği modeli tam olarak görmesi için oluşturulur.

Ayrıca bu modelin müşteri üzerinde provası da yapılarak müşterinin vücut tipine göre düzeltilmesi gereken yerleri de belirlenmiş olur. Bu açıdan drapaj tekniği ile giysi tasarımlarının oluşturulması daha çok ısmarlama giyimde kullanılmaktadır.

Giysi tasarımı ve bu tasarımların modellerinin uygulanmasında drapaj tekniğinin kullanımını gerektiren belli başlı özellikleri ve durumları şu maddelerle açıklamak mümkündür.

1. Model özelliği olan modellerde -Drapeli modellerin kalıbının çıkarılmasında

Klasik biçki sistemleri ile çözümlenmesi zor olan drapeli modeller, orijinal kumaş veya buna benzer bir kumaştan ya da ince ve yumuşak kalitede bir mulâj kâğıdından, manken veya vücut üzerinde çalışılıp çözümlendikten sonra elde edilen uygulama kesilip açılır, böylelikle modelin belirli bir yerinin veya tümünün kalıbı elde edilmiş olur.

INTERVIEW: HERVE LEROUX

January 5th, 2014

2. Asimetrik veya farklı model özelliğine sahip tasarımlarda

Asimetrik modellerin kalıbını oluşturmak simetrik modellere göre daha zordur. Sağ ve solu farklı bu modelleri daha iyi görebilmek için önce manken üzerinde çözümlenerek modelin uygulamasını yapan modeliste daha kolay çalışma ve modeli tamamen görebilme olanağı sağlar.

Bazı durumlarda, model simetrik olmasına rağmen, teknik çözümü zor olan yenilikçi ve farklı model uygulamalarında modelin belirli bir kısmı ya da tamamı drapaj tekniği ile elde edilir. Örneğin; Daha önce hiç denenmemiş veya kullanılmamış bir yaka modeline sahip bir elbisenin sadece yaka kısmı drapaj tekniği ile elde edilebilir, giysinin diğer kısmı klasik kalıp oluşturma metotları veya yine drapaj tekniği ile oluşturulabilir.

Drapaj tekniği ile oluşturulmuş bir ceket modeli. Ceketin bir kısmı drapaj tekniği ile oluşturulduktan sonra tasarımın devamı, çekilen fotoğraflar üzerinde bu doğrultuda çizilerek tamamlanmıştır

3. Tasarlanan modelin bütünü görmek açısından

Giysi tasarımında uygulanan modelin üç boyutlu olarak her açıdan nasıl görüldüğünü anlayabilmemiz için, drapaj tekniği kullanılarak, canlı veya cansız manken üzerinde, orijinal kumaşından veya uygun başka bir malzemedен modelin birömeği oluşturulur. Bu aşamada; drapaj tekniğine başvurulmasının amacı daha çok, uygulanılacak modelin kalıbının zorluğundan dolayı değil de kumaşın ve diğer malzemelerin tasarlanan modelle beraber iyi durup durmadığına bakmaktır. Bazen yapılan tasarım ile uygulanan malzeme birbiri ile örtüşmüyorsa ortaya çıkan ürün yapılan tasarımı yansıtmaz. Bu amaçla yapılan drapaj çalışmasına verebileceğimiz en iyi örnek tasarımcı Madeleine Vionnettir (1876-1975). Vionnet tasarımlarını çizim yaparak değil de doğrudan minyatür bir cansız manken üzerinde kumaşı şekillendirerek oluşturmaktadır. Vionnet "Ben çizim yapmayı bilmiyorum. Bilseydim de yaratıcılığın gerekli olduğu ilk anda unutmaya çalışırdım. Bana göre, çizim araştırmayı teşvik ediyor gibi görünse de aslında engelliyor"2so demiştir, böylelikle giysi tasarımlarını neden drapaj tekniği ile oluşturduğunu da ifade etmektedir.

NORE TAILS;

The tails have been brought up over the bust to form a butterfly top or garment underneath. This can be changed depending on tail's shape.

Explore??

P.S also uses button hole over like before :- example

Drapaj tekniğine ait örnek bir uygulama. Uygulama tamamlandıktan sonra modelin farklı açılardan resmini çekerek teknik çözümlemesini kolaylaştırabiliriz

4.Orantısız vücut tiplerinde

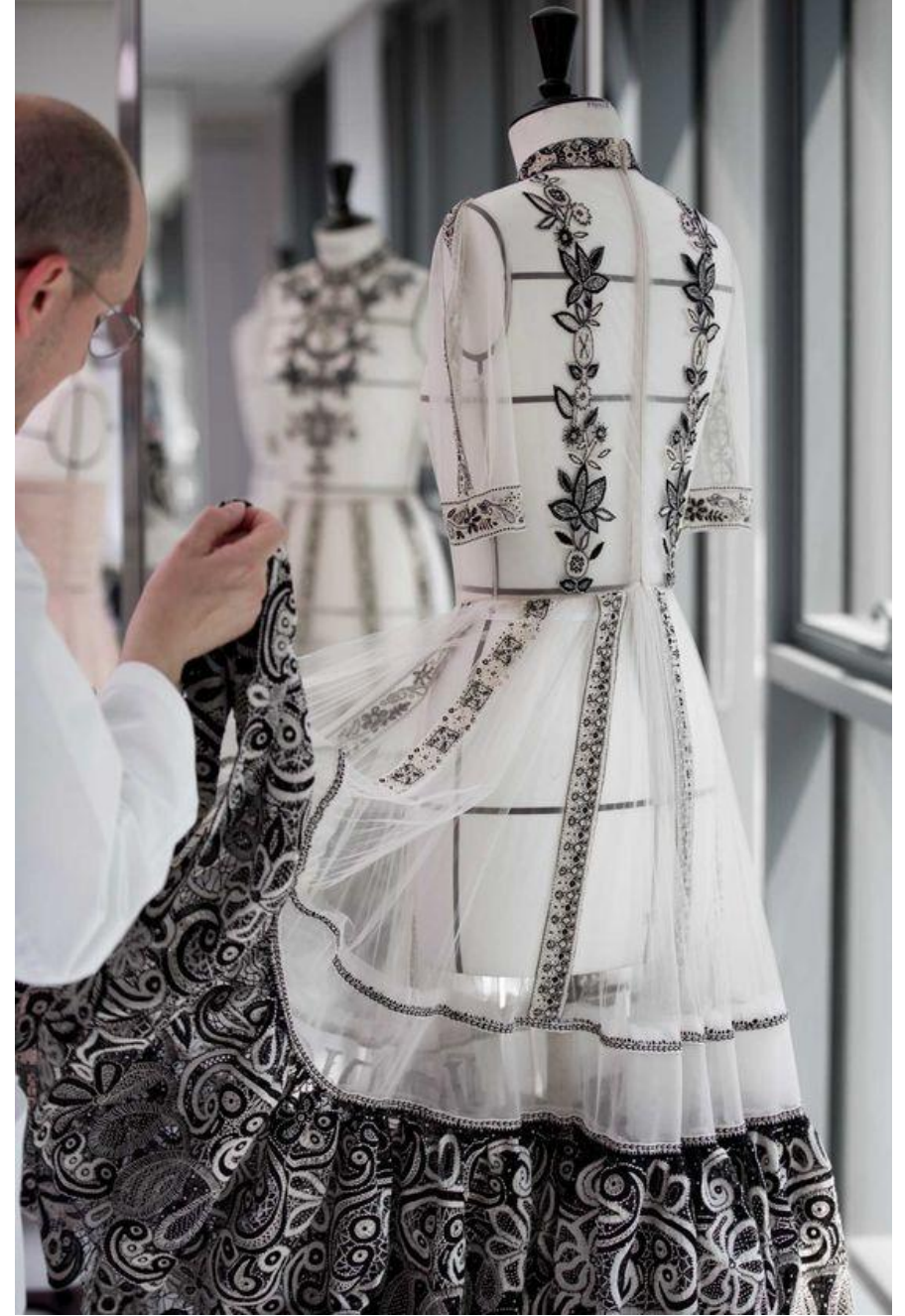
Vücutun formuna uygunluk bir giysiden beklenen en temel özelliktir. Giysi modellerinin hazırlık ve üretiminde insan anatomisinin iyi tanınması gerekir.

- 1- Vücut üç boyutludur.
- 2- Vücutun belirli bölümleri vardır(Kol, bacak, beden ve baş gibi).
- 3- Vücutun duran halinin ölçüleri ile hareketli hali arasında fark vardır. Hareketli bölgeler için giysiye rahatlık payı verilmelidir.
- 4- Vücut tipleri yaş ve cinsiyete göre farklıdır; kadın, erkek ve çocuk vücutları olarak üç ana gruba ayrılır.
- 5- Genel olarak vücutun bölümleri arasında belirli bir orantı vardır. Fakat bunun yanında bireysel bazı farklılıklar da bulunmaktadır.

5.Prova kontrol alıştırması yapmak için

Drapajla çalışan kişi pek çok yönden kendini geliştirir. Kişinin prova tekniği ve görüşü kuvvetlenir. Araştırma ve yaratma zevkini ve yeteneğini kazandırır

KAYNAKÇA

Çeğindir, N.Y. (2020). 100 Soruda Giysi Mimarisi. Gazi Kitabevi. Ankara.

Çeğindir, N.Y. ve Öz, C. Dijital Giysi Tasarımı Platformu.
<http://www.dgstudyo.com/index.php/ders-2-Drapajin-temelleri/>

Şenel Genç, Giysi tasarımında drapaj kullanımı ,Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

<https://tr.pinterest.com/sineem/drapaj-kal%C4%B1p/>

<http://www.dikiskalipvepatronlari.com/2017/02/dikis-kalibi-nedir.html>

<http://www.megep-meb.com/giyim-uretim-teknolojisi-megep-modulleri/1498-drapaj-dersi-megep-modulleri.html>

https://ismek.ist/files/ismekOrg/file/2013_hbo_program_modulleri/drapaj_tekni gi_ile_etek_kaliplari.pdf

<https://slideplayer.biz.tr/slide/12239721/>